

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
Ταχ.Δ/ση : Λεωφ. Λίμνης Μαραθώνος 29
Τηλ:2108140030,2132030600
FAX:2108141421

Αγ. Στέφανος: 25 / 11 /2011
Αρ. Πρωτ:

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

ΥΠ'ΟΨΙΝ: 1. Προέδρου Οικονομικής Επιτροπής
2. Δ/σης Οικονομικής Υπηρεσίας
3. Δ/ση Διοικητικού

ΚΟΙΝΟΠ: 1. Δήμαρχο Διονύσου
2. Αντιδήμαρχο Διοικητικού
3. Αντιδήμαρχο Τ.Υ

ΘΕΜΑ: Εισήγηση/γνωμοδότηση επι αιτήματος δημότη κ. ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ περι καταβολής αποζημίωσης για ζημία που υπέστη το ελαστικό του αυτοκινήτου του από ύπαρξη λακούβας στο οδόστρωμα.

ΣΧΕΤ: 1. Η με αρ.πρωτ. 22123/7.7.2011 αίτηση του ενδιαφερόμενου
2. Το από 6.7.11 δελτίο οδικού τροχαίου ατυχήματος της Τροχαίας Κηφισιάς
3. τα υπ'αρ.πρωτ. 22123/20.7.11 & 30851/30.9.11 διαβιβαστικά έγγραφα μας προς υποβολή απόψεων
4. το με αρ.πρωτ. 30851/7.11.11 απαντητικό έγγραφο της Τ.Υ που διαβιβάσθηκε στην Υπηρεσία μας την 21.11.11

ΑΙΤΗΜΑ:

Ο αιτών με την αίτησή του προβάλλοντας ότι την 6.7.11 οδηγώντας το με αρ.κυκλοφ. ΖΧΙ 8304 ΙΧΕ αυτ/το ιδιοκτησίας της Δημοπούλου Αθηνάς , κινούμενος επι της οδού Αγράφων (στο σημείο του αρ. 1 της οδού) στην Ανοιξη [περι ώρα 16.00 όπως αναφέρεται στο δελτίο της τροχαίας] επέπεσε σε λακούβα που βρισκόταν στο οδόστρωμα και κατεστράφη το ελαστικό του αριστερού εμπρόσθιου τροχού. Προσκομίζοντας αντίγραφο του συνταχθέντος δελτίου της τροχαίας Κηφισιάς (σχ. 2) ζητεί από τον Δήμο την απακατάσταση της ζημίας που υπέστη

της καταστροφής του ελαστικού προβάλλοντας ευθύνη του Δήμου στη πρόκληση της ζημίας του, προφανώς λόγω του ότι ο τελευταίος δεν προέβη στην αποκατάσταση του οδοστρώματος αν και η συντήρησή του ανήκει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

A. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. **Δημοτικοί ή κοινοτικοί οδοί είναι αυτοί που εξυπηρετούν τις πάσης φύσεως ανάγκες ενός Δήμου ή μιας Κοινότητας εντός των διοικητικών τους ορίων.** ([άρθρο 4 Ν.3155/1955](#))¹
2. Εξάλλου στο αρ. 75 παρ. 1 του ΔΚΚ (ν. 3463/2006) ορίζεται ότι «οι Δημοτικές και Κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις...». Στην αρμοδιότητα των Δήμων εμπίπτει σύμφωνα με την παρ. **γ4 του αρ. 75 ΚΔΚ** «η ρύθμιση της κυκλοφορίας, ο καθορισμός πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, η απομάκρυνση εγκαταλελειμμένων οχημάτων και γενικότερα η λήψη μέτρων για την αποφυγή δυσμενών επιδράσεων στην ασφάλεια της κυκλοφορίας, σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία», επίσης κατά τη παρ. **γ 11** του ίδιου άρθρου «η μέριμνα και λήψη μέτρων για τη προστασία της ζωής και της περιουσίας των κατοίκων, όπως ο έλεγχος σήμανσης των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς και της τήρησης των υποχρεώσεων αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στις οδούς του δημοτικού ή κοινοτικού δικτύου....», κατά δε τη παρ. **γ13** στην αρμοδιότητα των Δήμων ανήκει «η μέριμνα και η λήψη μέτρων για την απρόσκοπτη πρόσβαση στους κοινοχρήστους χώρους».
3. Περαιτέρω σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 5 παρ. 3 του Ν. 3155/1955 «Περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών» (ΦΕΚ Α'63) «**Αι Δημοτικά και Κοινοτικά Οδοί κατασκευάζονται, ανακαινίζονται και συντηρούνται υπο των οικείων Δήμων και Κοινοτήτων...**»
4. Ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α', 114), ορίζει στο άρθρο 75 ότι: «Ι. Οι δημοτικές ... αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας. Οι αρμοδιότητες των Δήμων ... αφορούν, κυρίως, τους τομείς: α) Ανάπτυξης, στον οποίο περιλαμβάνεται, ιδίως: 1) ... 7) **Ο σχεδιασμός, η κατασκευή, συντήρηση και διαχείριση υποδομών για τη στήριξη της τοπικής οικονομίας, όπως έργων οδοποιίας ...**», στο άρθρο 103 ότι: «1...2. Η δημοτική επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α)...β)...γ)...δ)...ε)...στ)...ζ)...η) αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και εισηγείται στο δικαστικό συμβούλιο για τον εξώδικο συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχουν

¹ (Σύμφωνα με το [άρθρο 4 του Π.Δ. 25/28.11.1929](#) Περί κωδικοποίησης των περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών κειμένων διατάξεων: «1. Δημοτικά ή κοινοτικά οδοί εισίν αι ενούσαι χωρία του αυτού δήμου ή κοινότητος προς άλλα ή προς χωρία ομόρων δήμων ή κοινοτήτων ή προς εθνικά ή επαρχιακά οδοί. 2. Αι οδοί αι άγουσαι από χωρίων προς κτηματικάς αυτών περιφέρειας εισίν οδοί αγροτικάς».)

αντικείμενο μέχρι ποσού τριάντα χιλιάδων ευρώ (30.000,00 €).....3. Για τις περιπτώσεις στ', ζ', και η' της προηγούμενης παραγράφου η απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται την ακυρότητα της σχετικής απόφασης...».

5. Σύμφωνα με το [άρθρο 72 του Ν.3852/2010 \(ΦΕΚ 87/2010 τεύχος Α' ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ\)](#) «1. Η Οικονομική Επιτροπή [που αντικατέστησε την Δημορχιακή Επιτροπή] είναι όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του δήμου και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α)...β)...γ)...δ)...ε)...στ)...ζ)...η) ...θ)...ι)...ια)...ιβ)...ιγ)...ιδ) «αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο για τον εξώδικο συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο μέχρι ποσού τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, 2. Για τις περιπτώσεις ιβ', ιγ' και ιδ' της προηγούμενης παραγράφου, η απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης.»

6. Κατά το αρ. 82παρ. α Ν. 3852/10 «Ο πρόεδρος της τοπικής κοινότητας ή ο εκπρόσωπος μεριμνά για την καλή κατάσταση του δικτύου εσωτερικής και αγροτικής οδοποιίας της τοπικής κοινότητας, εποπτεύοντας τις εργασίες συντήρησης και υποβάλλοντας προς την τεχνική υπηρεσία δια του αρμόδιου αντιδημάρχου, σχετικό υπόμνημα όπου αναγράφεται το είδος των εργασιών, ο τόπος και ο χρόνος που έγιναν αυτές»,

7. Με τη διάταξη 5.3.Α.4 του αρ. 1 του Ν 3852/10 (ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ) συστήθηκε ο Δήμος Διονύσου με έδρα τον Άγιο Στέφανο αποτελούμενος τους δήμους α. Αγ. Στεφάνου β. Δροσιάς γ. Διονύσου δ. Ανοιξέως και τις κοινότητες α. Σταμάτας β. Κρουονερίου & γ. Ροδοπόλεως, οι οποίοι καταργούνται, κατά δε την διάταξη του αρ. 283-1 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι « Οι δήμοι που συνιστώνται με το άρθρο 1 υπεισέρχονται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας τους και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα ενοχικά και εμπράγματα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των δήμων και κοινοτήτων που συνενώνονται, στα οποία περιλαμβάνονται και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από διεθνείς συνεργασίες. Οι εκκρεμείς δίκες, στις οποίες διάδικο μέρος είναι ΟΤΑ πρώτου βαθμού που συνενώνεται, συνεχίζονται από το νέο δήμο αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές».

Από τις ανωτέρω διατάξεις του Δ.Κ.Κ (Ν. 3463/06) συνδυαστικά με τις νέες του 'ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ' (Ν.3852/10). προκύπτει ότι οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να καταρτίζουν για όσα θέματα δεν εξέρχονται από τη δυνατότητά τους αυτή, εξώδικο ή δικαστικό συμβιβασμό που γίνεται κατά τον διαγραφόμενο από την ως άνω διάταξη τρόπο με τις εντεύθεν ουσιαστικές και δικονομικές συνέπειες.

Εφόσον, λοιπόν, συντρέχουν οι νομικοί και πραγματικοί όροι του συμβιβασμού, ήτοι: α) παράνομη πράξη ή παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων του δήμου - όπως παράλειψη συντήρησης των οδών κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 75 περ. Ι 7 του Δ.Κ.Κ. που δεν έχει τεθεί μόνο χάριν του δημοσίου συμφέροντος, αλλά και για την

εξυπηρέτηση των πολιτών (πρβλ. απόφ. ΣτΕ 740/2001) - η οποία δημιουργεί αντικειμενική ευθύνη του δήμου κατά τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του Εισ.ΝΑΚ, **β)** αποδεικνύεται η ύπαρξη ζημίας, η έκταση αυτής, καθώς και οι συνθήκες πρόκλησης, οι οποίες πρέπει να προσδιορίζονται κατά τρόπο αξιόπιστο και να αποδεικνύονται με την προσκόμιση των απαραίτητων παραστατικών στοιχείων και **γ)** αιτιώδης σύνδεσμος, η ύπαρξη του οποίου να προκύπτει από δημόσιο έγγραφο, μεταξύ της πράξης ή παράλειψης και της επελθούσας ζημίας, υπό την έννοια ότι η φερόμενη ως ζημιόγonos πράξη ή παράλειψη κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων μπορεί να επιφέρει το ζημιόγono αποτέλεσμα,

Β. ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Στην εξεταζόμενη περίπτωση φρονούμε ότι συντρέχουν οι νομικοί και πραγματικοί όροι το συμβιβασμού αφού υφίσταται **α)** παράνομη πράξη ή παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων του δήμου - όπως παράλειψη συντήρησης των οδών κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 75 περ. Ι 7 του ΔΚΚ. **β)** αποδεικνύεται κατά τρόπο αξιόπιστο από τα προσκομισθέντα έγγραφα και συγκεκριμένα το από 6/7/11 δελτίο οδικού τροχαιου ατυχήματος και υλικών ζημιών της τροχαίας Κηφισιάς η ύπαρξη ζημίας, η έκταση αυτής, καθώς και οι συνθήκες πρόκλησης δεδομένου ότι καταγράφεται ι σ' αυτό το βλαβέν μέρος του οχήματος (εμπρόσθιος αριστερός τροχός) ενώ σημειώνεται ακριβώς η διάσταση της λακούβας που βρισκόταν στο επι της οδούς Αγράφου 1 σημείο και επι της τελευταίας.. και **γ)** επιβεβαιώνεται από τα προσκομισθέντα έγγραφα και δή το προαναφερόμενο δελτίο της τροχαίας σε συνδυασμό με το υπο σχετ. (4) έγγραφο της Τεχνικής Υπηρεσίας που δεν αμφισβητεί την διαπίστωση, ο αντικειμενικός αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της ζημιόγonas πράξης ή παράλειψης και του ζημιόγonus αποτελέσματος, καθόσον από τα βεβαιωθέντα πραγματικά περιστατικά σε συνδυασμό με τα διδάγματα της κοινής πείρας η φερόμενη ως ζημιόγona πράξη ή παράλειψη ήταν ικανή, από μόνη της, χωρίς την συνδρομή άλλων παραγόντων, να επιφέρει την συγκεκριμένη ζημία

Κατ' ακολουθίαν των παραπάνω και σύμφωνα με τις αρχές τις χρηστής διοίκησης που επιβάλλουν τη υπεύθυνη στάση της Διοίκησης και την αποφυγή υποβολής του Δημότη σε χρονοβόρα δικαστική ταλαιπωρία και έξοδα αλλά και προς αποφυγή (βεβαίας) δικαστικής υποχρέωσης του Δήμου στη καταβολή αυξημένης δαπάνης προς αποζημίωση, λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη ότι η συγκεκριμένη οδός εντάσσεται εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Διονύσου, συντρέχει νόμιμη περίπτωση συμβιβασμού για την εν λόγω υπόθεση και λήψη αρμοδίως σχε-

τικής απόφασης και εισηγήσεως στο δημοτικό συμβούλιο **για τον εξώδικο συμβιβασμό** ή την κατάργηση δίκης, περι καταβολής της αιτουμένης δαπάνης ύψους 90,00 ευρώ, εφόσον ζητηθεί και προσκομισθούν από τον αιτούντα α) το σχετικό παραστατικό-τιμολόγιο για την κατάδειξη του ύψους του ποσού που καταβλήθηκε για την αγορά και τοποθέτηση του νέου ελαστικού και β) εφόσον το παραστατικό έχει εκδοθεί επωνόματι της ιδιοκτητριάς, εξουσιοδότησή της με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής προς τον αιτούντα για την νομιμοποίησή του στην πληρωμή.

Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ'ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ
ΔΗΜΟΥ ΑΓ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ